การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการประกันสังคม การปฏิบัติตนค้านสุขภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ บริการสุขภาพของผู้ประกันตน โรงพยาบาลลานนา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างผู้ประกันตนที่มาใช้บริการสุขภาพที่โรงพยาบาลลานนา จำนวน 380 คน ในช่วง ระหว่าง 1 เมษายน ถึง 31 พฤษภาคม 2545 สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ผู้ประกันตนมีการรับรู้เกี่ยวกับการประกันสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2. การปฏิบัติตนค้านสุขภาพของผู้ประกันตนในภาวะปกติ โดยรวมมีพฤติกรรมสุขภาพ ที่ดี ยกเว้นพฤติกรรมการออกกำลังกายและการตรวจสุขภาพประจำปี ส่วนการปฏิบัติตนค้าน สุขภาพในภาวะเจ็บป่วย พบว่า ผู้ประกันตนนิยมใช้ยารักษาและใช้บริการทางการแพทย์มากกว่า การดูแลตนเองเบื้องต้น และสถานพยาบาลที่มักจะไปใช้บริการ คือ โรงพยาบาลที่ทำประกันสังคม มีความถี่ในการใช้บริการ 4-6 ครั้ง/ปี และใช้บริการที่แผนกผู้ป่วยนอกมากที่สุด
 - 3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการสุขภาพของผู้ประกันตน มีคังนี้

ปัจจัยหลัก พบว่า ผู้ประกันตนมีความรู้เกี่ยวกับการประกันสังคมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี และมีทัศนคติต่อการประกันสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยเอื้อ พบว่า ระยะทางไม่เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางมาใช้บริการสุขภาพของ ผู้ประกันตน เนื่องจากมีการคมนาคมสะควกสบาย รวมทั้งมีการอำนวยความสะควกต่าง ๆ และมี การบริการที่มีคุณภาพ รวคเร็วและเป็นกันเอง

ปัจจัยสนับสนุน พบว่า มีการสนับสนุนในการมาใช้บริการสุขภาพจากสมาชิก ในครอบครัว บุคคลใกล้ชิด และมีการสนับสนุนที่ดีจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการมารับบริการ สุขภาพ This research was the descriptive research and its purpose was to study of the perception of social insurance, self care and related factors of using health service of social insured person at Lanna hospital, Chiang Mai Province. The total amount of 380 social insured patients that came to Lanna hospital from 1 April to 31 May 2002 were asked to fill questionaires. The data were analysed with the SPSS for Windows program including the following statistics: frequencies, percentage, mean and standard deviation.

The findings were as follows:

- 1. The perception of the social insured person about social insurance was in moderate level.
- 2. In general, the social insured person had good health behavior except the behavior about exercise and annual check up. When they were illed, they preferred searching for medical services and getting medication to primary taking care of themselves. The place where they most favoured were the hospital that they insured with. The rates of medical services were 4-6 times/year. The out patient department was the most frequent place that they visited.
 - 3. The related factors about using health service of social insured person were:

Predisposing factors: Social insured person had high level of knowledge and had modeate level of opinion about social insurance.

Enabling factors: The distance between the resident of the social insured person and the hospital was not a main obstacle for receiving medical services because of good traffic communication. Besides the services available was good, friendly and required short period of time.

Reinforcing factors: The social insured person had a good support from the members of their family in order to came to have the medical services as well as a good support from the hospital staffs.